A°. 1833. N°. 103.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 29 Augustus.

FRANKFORT, den 26sten Augustus.

Uit Praag, wordt den 16den dezer, het volgende geschreven: « Den 15den, tusschen 12 en 1 uur, zijn Hunne Keizerlijke Majesteiten alhier aangekomen. Geheel buitengemeen waren de toebereidselen tot hunne ontvangst. Van Teplitz tot Praag waren elf eerebogen opgerigt. Van het Invalidenhuis tot de burgt was alles groen gemaakt. De groote minzaamheid des Keizers maakte op de volksmenigte grooten indruk en velen waren tot tranen toe geroerd. Nooit werd eenig monarch met grootere geestdrift ontvangen.»

— Men spreekt nu weder van een congres te Troppau in het begin van September, waarop ook Z. M. de Keizer van Rusland zou tegenwoordig zijn.

— De regtbank te Spiers heeft 38 onderteekenaars van een protest tegen de bekende besluiten van de Duitsche bondsvergadering tot eene maand gevangenis veroordeeld. Onder dezelve bevinden zich twee landstenden en twee landraden. De veroordeelden willen appelléren.

— In de zitting van de Badensche kamer der afgevaardigden van den 21sten is men gekomen tot eene discussie over de verordening der regering, waarbij verboden wordt het houden van vergaderingen om over lands zaken te beraadslagen, alsmede het doen van aanspraken aan het volk. Eenige sprekers hebben zich sterk tegen dezen maatregel laten hooren.

BERLYN, den 24sten Augustus.

Zijne Exellentie de minister van buitenlandsche zaken, *Ancillon*, is van Teplitz alhier teruggekeerd.

ZWITSERLAND.

Zurich 21 Augustus. In de zitting van den landdag van gisteren zou de beëediging van de drie tegenwoordige gezanten van stads Bazel plaats hebben; doch hunne geloofsbrieven waren door den grooten raad des *kantons* Bazel afgegeven. Dit wilde de landdag niet erkennen, terwijl de stad Bazel zich altijd nog beschouwt als niet van de Sarner conferentie gescheiden en de besluiten van den landdag nog niet [illegible] derhalve, dat geene beëediging en toelating zou plaats hebbben. Na eene beraadslaging van drie uren, welke voor de gezanten niets minder dan aangenaam was, verlieten zij de zaal, op de aanzegging van den president om heen te gaan. Dadelijk na hun vertrek besloot de landdag, den grooten raad van stads Bazel uit te noodigen, om bij een formeel dekreet zijne scheiding van het Sarner verbond en de erkening van alle landdagsbesluiten te verklaren, alsmede om aan zijne gezanten alleen geloofsbrieven voor stads Bazel te verleenen. — Wijders heeft de landdag, op voordragt van de commissie voor Schwijz, goedgevonden, dat de commissarissen in het kanton Schwijz zullen gemagtigd worden, om met overleg van de bondgenootschappelijke krijgsraden de troepen der eerste divisie tot op de helft te verminderen.

— De *Bazelsche Correspondent* berigt, dat deze stad, uit ontevredenheid met haren toestand, schijnt besloten te hebben, om zich van Zwitserland af te scheiden.

Bazel 22 Augustus. De groote raad heeft, na de gezanten, die naar Zurich afgevaardigd werden, gehoord te hebben, en uit aanmerking, dat, sedert de militaire bezetting der stad de erkenning van den landdag als een onvermijdelijk gevolg is te beschouwen, met 43 tegen 28 stemmen besloten, om de scheiding van de zoogenaamde Sarner conferentie te verklaren, den landdag te erkennen, alsmede de jongste besluiten, door denzelven, betrekkelijk hdt kanton Bazel, genomen.

Bazel 22 Augustus, des avonds ten zeven uur. De bondgenootschappelijke troepen zijn weder met twee bataljons vermeerderd, zoodat er thans 6000 man binnen deze stad zijn.

Neuenburg. De regering van dit kanton heeft op de daartoe betrekkelijke aanschrijving van den landdag geantwoord, dat de leden van de Sarner conferentie bij de militaire bezetting van het kanton Schwijz zijn uiteengegaan en die aanschrijving dus thans zonder doel is; voorts op de uitnoodiging om afgevaardigden naar landdag te zenden, de meening van den wetgevenden raad zal worden gevraagd.

Zurich 20 Augustus. Zondag den 25sten dezer zal het algemeene patriotische genootschap alhier vergaderen.

Een der dagbladen merkt aan, dat tot de onbegrijpelijkheden der nieuwe diplomatie behoort, dat de Europische kabinetten bij de jongste voorvallen in Zwitserland werkeloos blijven. De Fransche *propaganda*, zegt hetzelve, heeft aldaar thans volkomen gezegepraald, en niets belet haar meer om van Zwitserland een vaste burgt te maken, waaruit zij gansch Europa beoorlogen kan.

'sGRAVENHAGE den 27sten Augustus.

Naar de laatste Londensche berigten zou men eene schorsing der onderhandelingen kunnen te gemoet zien.

Volgens de loopende geruchten, zouden nog altijd de staatkundige onderhandelingen weinig voortgang maken, waarover dezerzijds door onze regering laatstelijk andermaal haar leedwezen en hare smart moet zijn betuigd. Men verzekert intusschen, dat de Belgische gevolmagtigden te Londen uitgebreider, doch nog niet veel toenaderende volmagten zouden hebben bekomen.

— Z. M. de Koning schijnt eenigen tijd op het lustslot het Loo te zullen verblijven, en voorzeker tot na de afloopïng der herstellingen, welke men aan dat paleis thans brengt.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. dezer dagen verscheidene benoemingen tot burgerlijke betrekkingen in de Oost-Indien gedaan, werwaarts de nieuw benoemden zich eerstdaags zullen begeven; ook vele onzer officieren zijn bij het wapen der infanterie aldaar geplaatst geworden.

— Door Z. M. is, op zijn verzoek, een eervol ontslag uit de dienst verleend aan den generaal *F. Prins de Croij*.

AMSTERDAM, den 27sten Augustus.

Beurs van den 26sten Augustus.

Onze markt in Hollandsche fondsen verkeert reeds sedert eenige dagen in eene ongestadige houding; zulks was ook heden het geval, ofschoon op het einde der beurs de prijzen iets vaster bleven. De laatste berigten van Londen brengen eene prijsverandering van $\frac{3}{4}$ in $2\frac{1}{2}$ en 1 pCt. in de 5 pCt. te weeg; als motief der teruggaande houding onzer fondsen te Londen wordt aangegeven, dat de werkzaamheden der conferentie zeer weinig vorderen en de dagelijksche aanvoer van stukken te groot is. Hoofdzakelijk schijnt intusschen het Portugeesche geschil de fondsen-handel [illegible] helzen den aantogt van *Bourmont* op Lissabon; men vreest, [illegible] strijd nog bloedig worden zal en het staat te bezien, wat Engeland doen zal, of de erkenning van dona *Maria* al dan niet geschieden zal; deze bedenkingen houden de aandacht der Engelsche fondsen-beurs bezig.

Zie hier de fluctuatien.

Integralen $49\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, gebleven $49\frac{7}{16}$; er zijn wel eenige posten daarvan voor Engelsche rekening aangekocht, doch niet genoegzaam om alle flottante stukken van de markt te nemen; 5 pCt. $93\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, 93, $93\frac{1}{8}$, $93\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$ gebleven; ook daarvan zijn eenige posten voor Engelsche rekening aangekocht, doch niet zoo belangrijk als de aankoopen in $2\frac{1}{2}$ pCt.

In kansbiljetten is veel gedaan à $21\frac{15}{16}$, 22, $22\frac{1}{16}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, $22\frac{1}{8}$ gebleven.

Sijndicaat varieerde tusschen $86\frac{5}{8}$ en $\frac{1}{2}$ en nieuwe tusschen $71\frac{1}{8}$ à $\frac{3}{8}$, blijft $86\frac{5}{8}$ en $71\frac{1}{4}$ met geene groote omzetting.

Van handelmaatschappij toonden zich à 93 en $93\frac{1}{8}$ verscheiden verkoopers.

Over het algemeen wordt tegenwoordig zeer weinig in vreemde fondsen omgezet, en het hoofdspel bepaalt zich tegenwoordig op onze binnenlandsche; intusschen houden deze over het algemeen zich zeer goed staande.

Oude en nieuwe Russen vinden à 101 en $101\frac{3}{8}$ koopers; van Russen van 1831 en 1833 worden bij voortduring voor [illegible] rekening aankoopen gedaan; $92\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{3}{8}$ is daarvoor [illegible] $67\frac{1}{4}$ à $\frac{1}{2}$ met weinig handel.

De Fransche fondsen-markt is sedert lang in eene slepende houding; de prijs-variatien bepalen zich op 10 à 20 cents; daardoor is ook de handel in Spaansche fondsen traag; 5 pCt. perpetuelen $67\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$ gedaan; in 4 pCt. kleine posten à 54 en $54\frac{1}{2}$ omgezet; 3 pCt. perpetuelen 43 en uitgestelde $13\frac{5}{8}$ à $\frac{11}{16}$ met kleine omzetting; cortés-obligatien 16, $16\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$, $\frac{1}{8}$ gebleven; Fransche fondsen 77 à $\frac{1}{8}$.

In Duitsche fondsen was zeer weinig beweging, $92\frac{7}{8}$ à 93 pCt.

Brazilianen 69 à $\frac{1}{4}$; Columbianen $19\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; Grieken 31 de 500 pond; $35\frac{1}{4}$ de 100 pond gedaan; Peru $14\frac{3}{4}$ à $\frac{7}{8}$, alles met zeer geringen handel.

Beurs-berigten van den 27sten Augustus.

Heden arriveerden de Engelsche berigten van den 24sten; op dien dag had te Londen op nieuw eene reactie plaats in onze fondsen; 5 pCt.

95 pCt. en 2½ tot 48⅞ toe; ten gevolge van zeer ongunstige berigten uit Portugal waren ook Portugeezen 2 pCt. en donna *Maria* 2½ pCt. achteruit gegaan; men wilde weten, dat *Bourmont* voor Lissabon stond. Onze beurs was heden in het begin wel iets slapper dan gisteren; 2½ pCt. werden tot 48⅞ en 5 pCt. tot 92⅞ verhandeld; doch spoedig verschenen belangrijke koopers voor Engelsche rekening en de prijzen van al onze binnenlandsche fondsen bleven op de hoogte van gisteren met zeer veel handel.

Spaansche fondsen gedrukt; 67 de 5 pCt. perpetuelen; ook roebels [illegible] en à 67½ gedaan. In andere fondsen geen variatie en over het algemeen in vreemde fondsen weinig handel.

ARNHEM, den 27sten Augustus.

De door Z. M. vastgestelde feestplegtige uitreiking der medailles aan de roemrijke verdedigers der Antwerpsche citadel had gisteren, den 26sten, op de Gorselsche heide, bij Zutphen, plaats. Van alle oorden [illegible], zelfs van Groningen en Vriesland, stroomden duizende der [illegible] aanschouwers zaam, om getuigen te zijn van eene gebeurtenis, die de veder onzer geschiedschrijvers naauwkeuriger en treffender zal boekstaven, dan wij in staat zijn, haar voor onze veelvuldige lezers, met den besten wil, te kunnen schetsen. Reeds ten zes ure, des morgens, was het, met vlaggen alom versierde, Zutphen bijna ledig aan inwoners van alle standen en rangen; hoe vol ook door de van tijd tot tijd zich derwaarts spoedende menigte uit omliggende steden en dorpen. De manschappen der 7de, 9de en 10de Afdeeling, nevens de kanonniers en mineurs, stonden, ten acht ure, in eene schier onafzienbare rij geschaard op de vlakte van Gorsel, waar de grijze *Chassé*, reeds vóór tien uren, de erkentenisblijken voor nooit geëvenaarde moed en dapperheid had doen overhandigen aan eene schare van helden, waardig den eernaam van Nederlandsche krijgslieden. Aan een blaauw gewaterd lint prijkte nu het eereteeken op de borst van duizende braven, bestaande in eene bronzen medaille, op welks ééne zijde de Antwerpsche vijfhoek, met het inschrift: *Citadel van Antwerpen*, en op welks keerzijde een lauwerkrans prijkt, waarin eene gekroonde W. met het onderschrift: *December* 1832; terwijl de juich- en jubeltoonen van nog oneindig grooter aantal toeschouwers de lucht van dank- en lofkreten deden weergalmen. Ten elf ure verscheen het hof in eene reeks van rijtuigen langs den weg van Deventer, juist toen de onbewolkte zon hare stralen op Gorsels heide meer verhelderd nederschoot. Die aankomst verhoogde niet min het vreugdegejuich. Vader *Willem*, uit zijne met zes paarden bespannen koets afgestegen, zette zich nu op een uitstekend ros en [illegible], de linie der citadelsche bezetting langs. Eenen geruimen tijd duurde deze wapenschouw, waaraan H. M. de Koningin, HH. KK. HH. de Prinsessen van Oranje, der Nederlanden en van Pruissen, alsmede de jonge vorstelijke familie, in kalessen gezeten, en eene zich daarachter gevoegd hebbende reeks van rijtuigen, deel namen. Na den afloop der inspectie, defileerden de bataljons der afdeelingen voorbij den te paard gezeten Koning, die naauwelijks ruimte had voor zich en Hoogstdeszelfs vorstelijk gezin; want de rondom opeen gedrongen volksmenigte was door geene ter afschutting aanwezige huzaren tegen te houden. De geheele wapenschouw leverde een tooneel van ten top gevoerde nationale belangstelling, van opregte koninklijke blijdschap; erkentenis en gemeenzaamheid op, aan de meeste hoven van Europa onbekend. Ten een uur was de geheele plegtigheid geëindigd, en keerde de koninklijke familie, met den generaal *Chassé*, die de ondubbelzinnigste blijken van hoogachting en erkentenis der duizende deelhebbers aan dit buitengewone feest had ontvangen, naar het Loo terug, nadat H. K. K. H. de Prinses van Oranje zich deze heugelijke gelegenheid alvorens nog had ten nutte gemaakt, om den verdienstelijken *Mordach*, kapelmeester van het muzijk-korps der 10de afdeeling, eenen kostbaren juweelen ring te overhandigen, voor zijne aan H. K. K. H. vroeger opgedragene en op de citadel gecomponeerde batalje van Leuven. Na den afloop der plegtigheid werden de manschappen, van gouvernements wege, op brood, kaas en wijn onthaald, waarna elke bataljons-afdeeling weder naar de plaats harer bestemming terugkeerde; terwijl de duizende voetgangers en de honderde voertuigen, oost- en zuid- en west- en noordwaarts afrijdende, de wegen overdekten. Alles werd, gedurende de geheele feestplegtigheid over dag, en, bij het huiswaarts keeren, des avonds, door het schoonste weder begunstigd: zoodat velen tot de erkentenis gedrongen werden: « Gods vriendelijk aanschijn bestraalde dezen gedenkwaardigen jubeldag! »

Mengelwerk.

De Stoomboot en de Diligence. (1)

(*Ingezonden.*)

Het verdient opmerking, dat, in geen land ter wereld, meer ondernemingen van algemeen nut worden daargesteld dan in *Nederland*, en dat echter misschien nergens elders soortgelijke ondernemingen, bij derzelver eerste daarstelling, met meer tegenwerking te worstelen hebben dan hier. — Wil men een voorbeeld, dan zie men slechts op de *stoombooten* en *diligences*, vooral bij derzelver in werking-brenging in de afgelegenste provincien.

Wie van te voren uit *Holland* naar *Vriesland* of *Groningen* reizen moest, was genoodzaakt zich meer uit te rusten dan nu om naar *Londen* over te steken; te *land* was er, vóór het in orde brengen der straatwegen, zonder enorme kosten en tijdverspilling niet aan te denken; men bleef immers voorheen tusschen *Arnhem* en *Utrecht* wel een' nacht onder weg, terwijl men dien zelfden togt thans op een' dag heen en weder doen kan. — Men moest zich dus getroosten *te water*, per beurtman, de reis te doen. Behalve de onaangename teleurstelling, die *tegenwind*, of *stilte* (de ergste aller zeeplagen) niet zelden deden ondervinden; behalve nog het ruime tijdsbestek, dat men altijd voor een' overtogt, die zoowel 48 als 8 uren duren konde, moest nemen, boden die beurtschepen, (hoezeer die, op de *Lemmer* varende, zeker de beste in hunne soort waren), weinig aanlokkends voor den reiziger aan; en bestonden de ververschingen, die men er bekomen konde, in stokvisch, aardappelen; jenever en zeer middelmatigen of slechten wijn, terwijl de naauwe vertrekken, de bedompte lucht, bij 't aan boord zijn van veel passagiers, en de weinige gelegenheid, om zich bij slecht weder bezig te houden, niet zonder reden menigeen tegen eene reis deed opzien; die alleen bij fraai weder en snellen overtogt eene aangename zijde had voor de zulken, die niet door zeeziekte werden gekweld. — Men had dus mogen en moeten verwachten, dat booten, door stoom gedreven, die binnen een bepaald tijdbestek de reis aflegden, algemeenen bijval zouden vinden. Doch verre van daar; met hoeveel tegenwerking zij te worstelen hadden, die eene Vriesche stoomboot-maatschappij wilden oprigten, weten die ijverige mannen, die niets onbeproefd hebben gelaten om daardoor *Vriesland* van eene duurzame inrigting van dien aard te verzekeren; — aan hoeveel onaangenaamheden, laster en smaad zij ten doel stonden, die met de eerste stoomboot *Harlingen* bevoeren, weet de equipage van de thans van *Amsterdam* op die stad varende boot, welke luchtige, net ingerigte vertrekken, van allerlei gemakken voorzien, een wel toegerust buffet, goede tafel en verschot van wijnen voor eenen billijken prijs men den reizenden aanbiedt. De minste ongemakken toch werden breed uitgemeten; eene eenigzins vertraagde aankomst daaraan toegeschreven, dat de boot niet goed was ingerigt, en het breken van het één of ander aan de machinerie als een bewijs van het gevaarvolle van zulke schepen aangevoerd: ja velen aarzelden niet, met profetische zekerheid te voorspellen, dat bij den minsten storm eene stoomboot op [illegible] *Amsterdam* op *Harlingen* (om van de Engelsche en Amerikaansche zeebouwers niet te spreken) nu sints jaren in de vaart, zonder dat er één éénig ongeluk is voorgevallen, waarbij het leven der passagiers, ter wille der stoomboot, in gevaar is geweest: — ja wat meer is, die boot heeft op den 11den Junij dezes jaars, bij den toen plotseling opgekomen orkaan, getoond, hoe eene welbediende stoomboot bij alle weêr en wind de zee kan bebouwen. Met fraai weder verliet dezelve *Amsterdam*, de groote tent was zelfs tot dekking voor de zonnestralen opgeslagen, toen, op eens, nadat men *Enkhuizen* voorbij was, eene schrikbarende hoos opkwam, die, met hoeveel spoed men ook de tent innam, een gedeelte derzelve in zee wierp. Plotseling was de zee in kokende beroering; een krachtige stormwind stak op, en de mogelijkheid om terug te keeren en de haven van *Enkhuizen* aan te doen, was den wakkeren kapitein benomen. Zonder eenigermate zijne kordaatheid te verliezen, gaf deze zijne bevelen, en stond de stuurman, ten einde door de stortzeeën niet te worden medegevoerd, aan de boot vastgebonden bij het roer. Noch de verwarring, veroorzaakt doordien de gedekte tafel in de groote kajuit door de sterke helling der boot, (van welke bestendig één rad slechts water roerde) onderst bovensloeg met al wat er op was; noch de angst der pasagiers, waar onder vele vrouwen; noch de gedurig over het schip slaande golven, konden de equipage beletten met naauwkeurigheid de bevelen uit te voeren, welke de kapitein met de meeste [illegible] gaf; ja zelfs, toen de [illegible], dat hij zijnen post niet langer konde vervullen, nam de machinist onvermoeid eene dubbele betrekking waar, en de stuurman bragt, tot verbazing van alle deskundigen, ter bestemder tijd, de boot veilig in de haven van *Harlingen*. — Een gewezen scheepskapitein, die (toen niemand meer op het dek konde staande blijven, en de equipage van voren naar achteren op handen en voeten moest kruipen, om niet over boord te slaan) zich boven op dek had laten vast sjorren, en die van daar de worsteling van 't menschelijk vernuft tegen het geweld der natuur-krachten

(1) Wij plaatsen dit stuk op verzoek, zonder in de twistzaak der diligences eenigzins partij te kiezen, en nog minder omtrent hetgeen door ondernemers gezegd, geschreven en gedaan is. De onderneming zelve wordt hier ook slechts behandeld. De klagten over onbillijke tegenwerking van deze kunnen gegrond zijn, en zoo zij het niet zijn, is de gelegenheid geopend, om dit aan te toonen.

De Redactie.

niet verbazing waarnam, heeft openlijk de getuigenis afgelegd, dat het gedrag van den kapitein en stuurman der Harlinger stoomboot op dien dag boven allen lof verheven was, en dat de equipage getoond heeft, wat eene stoomboot vermag, die zoo goed bediend wordt.

Als men van de Harlinger stoomboot spreekt, mag men de gemakkelijke *barge* evenmin vergeten, die de reizigers naar *Leeuwarden* overvoert, en die aan elk, die niet willens blind is, bewijst wat eene *trekschuit zijn kan;* doch *nergens*, maar vooral tusschen *Harlingen* en *Leeuwarden, is.*

Leveren de *stoombooten*, zoo op zee als op onderscheidene rivieren, zelfs daar, waar ondiepten de gewone schepen beletten te varen, een aangenamen zeker middel van vervoer voor passagiers en goederen op; de diligences, die thans ons Nederland in alle rigtingen doorkruisen, waar de straatwegen zulks doenlijk maken, bieden mede een snel, en gemakkelijk transportmiddel *te lande* aan.

Meer dan één dezer ondernemingen had vroeger en later met tegenwerkingen van onderscheidenen aard te worstelen: geene echter, misschien meer dan de in dit jaar in werking gebragte *algemeene postwagen-dienst van den heer* A. F. BOURICIUS, te *Arnhem.*

Een reglement, in November 1829 ontworpen, om te waken tegen de schandelijke misbruiken, bij de Belgische diligences in zwang, alwaar men den passagier (onder anderen) in plaats van hem een' bijwagen te geven, in keus liet *de rester ou de monter à l'impériale;* een reglement, in dat zelfde *Belgie* (alwaar meer soms eene diligence in de vaart stortte, door de onvoorzigtige overlading der *impériale*) nimmer ten uitvoer gelegd, en ook *hier*, in vele opzigten nimmer toegepast, wil men nu tot in de minste bijzonderheden doen drukken op eene nieuwe dienst, en *nota bene* op postwagens, later door Zijne Majesteit geoctrooijeerd, om naar een geheel nieuw model te worden ingerigt!

In *Leeuwarden* beloopt men hem met processen-verbaal bij menigte, die dagelijks met eenen ijver worden opgemaakt, (als of het heil der provincie met de vernietiging dier dienst in verband stond; terwijl, naar men ons heeft verzekerd, niet een der onderscheidene registers, op de stations voorhanden, eenige klagte tegen genoemde Diligence-dienst inhoudt; integendeel, de tallooze reizigers, die van deze onderneming gebruik maken, derzelver goede inrigting, bewijzen, en zelfs hier en daar de stedelijke regeringen erkennen, dat de heer BOURICIUS noch moeite, noch kosten ontziet, om in alle opzigten aan de voorschriften der reglementen te voldoen en in het gerijf der passagiers te voorzien.

Neen! wij doen niemand te kort, als wij deze dienst eene goed ingerigte noemen. De wagens zijn van binnen ruim en aan alle zijden goed gesloten, met op veêren rustende zittingen, van weinige goed sluitende en daardoor de togt zoo veel mogelijk belettende openingen voorzien, en zonder die gevaarvolle bovenlasten, die andere diligences, bij de minste zijwaardsche helling, aan omkantelen blootstellen. De vracht is uiterst matig, en het verband, waarin de van onderscheidene punten afrijdende wagens tot elkander staan, is zoo gerijfelijk ingerigt, dat men zich nergens onder weg behoeft op te houden, en van de eene grens des koningrijks thans spoedig en goed tot de tegenover gelegene uiterste grenzen wordt overgevoerd. Een gemak, dat men overal, doch nergens meerder behoorde op prijs te stellen, dan in *Groningen, Vriesland* en *Overijssel*; provincien, tot hier toe niet dan stiefmoederlijk met diligences bedeeld. — Men moet toch alle herinnering verloren hebben aan de vroegere wijze van reizen, om de tegenwoordige niet op derzelver volle waarde te schatten. Men moet de wegen gekend hebben, welke men in die provincien, nog geen vier jaren geleden, bestendig moest doorwaden, om het voorregt van een' goeden straatweg (dien doorn in het oog veler provincialen) op waren prijs te stellen. Men behoeft slechts zijn zakboekje van dien tijd open te slaan, om het onderscheid in de reiskosten tusschen *toen* en *nu* te doen uitkomen, en toenmaals, slechts eenmaal in het voor- of najaar van *Zwolle* naar *Groningen* of *Leeuwarden* te hebben gereisd, om te weten, welken dank men verschuldigd is aan hen, die zich beijveren, om het vervoer-wezen, te lande te verbeteren en te volmaken. Wat zeggen wij! men behoeft slechts in den verloopen winter van *Groningen* naar de Vriesche grenzen te hebben gereden, om het onderscheid te kunnen tusschen eenen goeden straatweg (gelijk *Vriesland*, dank zij den ijver van deszelfs verdienstelijken gouverneur! thans meer zijnen eenen bezit) en eenen ongebaanden weg, welken men in *Groningen*, ten spijt van alle klagten en remonstrantien van reizigers en voerlieden, hardnekkig de voorkeur blijft geven.

Ten slotte terug komende op hetgeen wij hebben aangevoerd, achten wij het geluk voor den handelstand en den reiziger in ons Vaderland, dat noch de ondernemers van de *Harlinger stoomboot-reederij*, noch de heer A. F. BOURICIUS zich door tegenwerkingen uit het veld zullen laten slaan, en in het zelf gekozen voetspoor met moed en lust zullen voortgaan: opdat de reizigers zich voortdurend mogen kunnen bedienen van de thans bestaande onkostbare wijze van transport, en de zaak der ondernemers, door eene langdurige ervaring in allen deele goed en nuttig bevonden zijnde, overeenkomstig den wensch van velen, luistervol triomfere!

Moog' elke stoom-antagonist
In 't helgat van een schip gesist,
Waar angst en pijnen hem benaauwen,
Vier dagen op de Zuider-zee
Ter prooije staan aan 't beurtmans-wee,
En tot versnaapring stokvisch kaauwen!

Moog' elk, die diligences wraakt,
Gestaag proces-verbalen maakt,
En de ondernemers durft te plagen,
Door regen en door slijk bespat,
Langs een vett pain vervaardigd pad,
Hondhousen op een bolder-wagen!

Ja, wie, aan 't oude vast gekleefd,
Wat nieuw en nuttig is weêrstreeft,
Moet hier genot en orde ontvlieden;
Hem wachte eenmaal in Pluto's rijk
Een werk, eeuw uit, eeuw in gelijk,
Het helle werk der Danaïden!

PHISO.

De Rector der alhier gevestigde Latijnsche School maakt bij dezen bekend, dat het begin der lessen van den Winter-Cursus is bepaald op *Woensdag den 4den September;* en noodigt zoodanige Ouders, die voor hunne Kinderen het Onderwijs op dezelve mogten verlangen, zeer vriendelijk uit, hem hiervan *vóór dien tijd* te verwittigen, ten einde hij derzelver inschrijving volgens de wet bevordere.

Ook wordt bij dezen berigt, dat de openbare bevordering en prijsuitdeeling zal geschieden op Maandag den 2den September, ten 12 ure des middags, in *de Gasthuiskerk*: bij welke gelegenheid twee naar de Hooge School bevorderde Jongelingen, *D. D. POPKENS* en *E. R. J. OTTEN*, redevoeringen zullen uitspreken.

De Rector voornoemd,
A. ROMBOUTS.

Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, Vrouwe *C. E. W.* DE *FOCKERT*, geliefde echtgenoote van

J. C. L. A. DYCKMEESTER.

TIEL,
26sten Augustus
1833.

NIJMEGEN, den 26sten Augustus 1833. Heden overleed mijne veelgeliefde Echtgenoote, *ADRIANA* VAN DER *WAARDEN*, in den ouderdom van 72 jaren.

Strekke deze zoo wel tot algemeene als bijzondere kennisgeving aan alle Vrienden en Bekenden.

G. A. GIEPHARDT.

Op den 26sten Augustus 1833, overleed, ten huize van E. BROUWER, te *Velp*, aan de gevolgen eener borstkwaal, in den ouderdom van circa vijftig jaren, *E. HULSTYN.*

T. HULSTYN.

Mede uit naam van Broeders en Zusters.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Familie en Bekenden.

In naam des Konings.

VERKOOPING

krachtens van Geregtelijke Uitwinning bij de Regtbank ter eerster instantie, zitting houdende te Tiel, Provincie Gelderland, van:

1o. Twee honderd en zeven en dertig Roeden WEILAND, gelegen op het *Hooge Veld* te *Rumpt*, Schout-Ambt *Deil*, genaamd *de Perkhoven*; alwaar aan de bovenzijde omland zijn de Erven *CORNELIS VERSTEEG*, en aan de benedenzijde de Erven *RIJNDERT VERHAAK.*

Op prijs gesteld voor . . . . *f* 15.—

Voor zoo verre bekend in eigen gebruik

2o. Ruim vijfendertig Roeden BOUWLAND, gelegen te *Rumpt*, Schout-Ambt *Deil* voornoemd, genaamd *de Vos*, waarnaast geland, Oost de Erven *RIJNDERT VERHAAK* en West *B. G. VERSTEEGH*, of te wie

Op prijs gesteld voor . . . . *f* 5.—

Voor zoo verre bekend in pacht bij *CORNELIS* DE *ZEEUW.*

3o. Ruim vijf en dertig roeden BOUWLAND, insgelijks te *Rumpt*, Schout Ambt *Deil*, gelegen, genaamd *de Kooi*, waar naast geland Oost de weduwe *HENDRICUS* VAN *TRICHT* en West de Erven *JACOB BUDDING* of te wie.

Op Prijs gesteld voor . . . . *f* 5.—

Voor zoo verre bekend in pacht bij *KLAAS* [illegible] *LEMSEN* [illegible]

En 4o. Een HUIS, ERF en [illegible], staande en gelegen aan de Noordzijde van de *Steenen Voorstraat* te *Beest*, strekkende voor van de *Straat* tot achter aan den gemeenen *Weg*, alwaar aan de eene zijde de weduwe *HERMAN HOL*, en aan de andere zijde *JAN* VAN DE *WATER*, GOOSSENS *Zoon*, het Huis uitzigt hebbende met *twee* Ramen op de *Voorstraat*; in huur bij *ARIE FRANK* VAN *ELDIK.*

Op prijs gesteld voor . . . . *f* 10.—

Zijnde de *drie* eerste perceelen gelegen te *Rumpt*, Gemeente *Deil*, Kanton *Geldermalsen*, en het *Vierde* te *Beest*, Gemeente *Beest*, Kanton *Culenborg*, beide in het Arrondissement *Tiel*, Provincie *Gelderland.*

Gearresteerd als eigendom, noed, ten laste van *MARGARETHA* VAN *ROODEN*, weduwe *JAN* VAN *LITH*, *JOHANNA* VAN *LITH* en *ALBERT* VAN *LITH*, Schipper, alle wonende te *Beest.*

Ter requisitie van den Heer *LODEWYK HENDRIK NICOLAAS BOSCH* VAN *ROSENTHAL*;

Notaris, residerende te *Velp*, tot Procureur hebbende den Heer *H. van WESSEM*, te *Tiel*.

Bij Proces-Verbaal, gedagteekend den 2 Augustus 1831, geregistreerd te *Tiel* den 4den daaraanvolgende, waarvan afschriften gelaten zijn aan de Heeren *G. KOLFF*, Burgemeester van *Deil*, en *O. A. VERWEY*, Griffier van het Vredeguregt van het Kanton *Geldermalsen*, voorts nog aan de Heeren *P. J. VERSTEGEN*, *Jz.*, Burgemeester van *Beest*, en *MORITZ van ROSENTHAL*, Griffier van het Vredegeregt van het Kanton *Culenborg*, overgeschreven op het Kantoor der Hijpotheken te *Tiel*, den 9den Augustus, en ter Griffie van gemelde Regtbank den 18den Augustus, beide des jaars 1831.

Bij de voorloopige toeschatting, plaats gehad hebbende op Maandag den 19den Augustus 1833, zijn de bovengemelde perceelen, voor de op prijs gestelde sommen, toegewezen aan den Heer Executant. De finale toeschatting zal plaats hebben op Maandag den 21sten October 1833, des voormiddags om elf uren, ter rolle van geregtelijke uitwinning bij gemelde Regtbank, op het Stadhuis te *Tiel*.

Hetgeen verklaart,
H. van WESSEM.
Procureur.

---

† † § Mr. *W. H. TAAY*, Notaris te *Arnhem*, zal den 12den September 1833, bij inzet, en den 26sten dito, bij toeslag, beide des namiddags om 4 uren, in *het Kromhout* te *Brummen*, veilen en verkoopen:

1o. Eene BOERENPLAATS, genaamd *Terhoeven*, met GEBOUWEN en 12 Bunders HOF-, BOUW-, HOOILAND, HEIGROND en AKKERMAALSBOSCH, gelegen te *Halle*. En

2o. Een stuk BOUWLAND, *het Hoornmaatje*, groot 2 Bunders, in *Oeken* onder *Brummen* gelegen.

---

† † † § § Op Vrijdag den 30sten Augustus 1833, des middags ten twaalf ure, zal men, ten huize van *J. P. FLORUSSEN*, op de Steenstraat te *Arnhem*, publiek voor kontant geld, verkoopen: VYFTIEN STUKS OP REFORM GESTELDE PAARDEN, (alle nog goed voor Trek- en Werkpaarden) van de Afdeeling Kurassiers No. 1, in garnisoen te *Arnhem*, een uur voor den verkoop, ten huize voornoemd, voor een ieder te zien.

---

§ § § † † † Een allerbest, bijna nieuw, BILJARD UIT DE HAND TE KOOP. Te bevragen bij *LODEWYK MARKEL* te *Wageningen*.

VINCENZO PERRIS voortreffelijke en door vele faciliteiten voor echt verklaarde likeur, tegen maag- en zenuw-zwakte, onder den naam van

NETTARE DI NAPOLI,

(Napelschen Godendrank.)

heeft op nieuw bewijzen van derzelver heilzame werking aan den dag gelegd, en verdient, met alle regt, als eerst en eenig voortbrengsel van dien aard beschouwd te worden, vooral ook, omdat gezegde likeur, sedert hare eerste uitvinding, in *Italie* en *Duitschland* met hetzelfde gelukkig gevolg door velen is gebruikt.

De Ondergeteekende hoofd-entrepôt-directeuren achten het derhalve van hunnen pligt, dezen met grond aldus genoemd wordenden *Nektar* ten algemeenen gebruike voor des behoevenden aan te bevelen, en, ter bekrachtiging dier aanbeveling, hieronder eenige verklaringen der vele duizenden gelukkig herstelden te laten volgen.

Prijs per flesch 1 Dukaat. Brieven en gelden verzoekt men franco te doen bezorgen.

Het hoofd-entrepôt, voor geheel het noorder gedeelte van *Europa*, bij
GAUDELIUS, ZEHNER en Co.
voorheen CARL GAUDELIUS-RAZEN.
te Frankfort aan den Mein.

ERKENTENIS-BLYK.

Met innig vergenoegen heb ik veelvuldige openlijke dankbetuigingen, zoo van Mevrouw *von SPERRIES*, te *Manheim*, als van de Echtgenoot des Regeringsraad *von GEHREN*, in *Buddingen*, vernomen, en voeg daarbij in goeden gemoede mijne eigene dankbetuiging, naardien ik zelf door het gebruik van den voortreffelijken, en bij de Heeren *C. GAUDELIUS-RAZEN*, te *Frankfort aan den Main* te bekomen, *Nettare di Napoli*, thans geheel en al van mijne, sedert jaren met smarten verduurde maagpijnen verlost ben, welke mij, eenen geruimen tijd lang, het genot van spijsgebruik ten eenenmale ontzegden. Mogten allen, die hetzelfde lijden te verduren hebben, zich van dit heilzame middel bedienen, opdat zij even spoedig het einde hunner smarten ondervinden. *Frankfort aan den Mein* in den jare 1833.

HEINRICH BALTHASER BOURGIGNON,
Kunsthovenier, wonende in de *Walstrasze* aan de *Steeg*.

Dat de kunsthovenier *HEINRICH BALTHASER BOURGIGNON* het bovenstaande, met erkenning van de waarheid des geheelen inhouds, eigenhandig heeft geschreven, wordt hier, *sub fide notariali*, verklaard. *Frankfort* in het jaar 1833.

JOH. GEORG GIAR,
Notaris der vrije stad *Frankfort*.

Aan den Heer C. GAUDELIUS-RAZEN, te *Frankfort a. M.*

Ik kan u mits dezen de blijde verzekering geven, dat de van u ontvangen *Nettare di Napoli* de heerlijkste werking op mijne langdurig ondervondene maag- en zenuwkwaal heeft te weeg gebragt, en ik mij geheel en al hersteld gevoel.

U voor deze weldaad te beloonen, vermag ik niet; heeft echter het bewustzijn, eene goede daad verrigt te hebben, eene genoegzame waarde voor U, dan kunt gij daarin ongetwijfeld reeds de streelendste belooning vinden; terwijl ik u verzoek dit bewijs mijner erkentelijkheid in de meest gelezen wordende Duitsche Dagbladen bekend te maken, mij met hoogachting noemende

ELISA FRANZISCA RUDOLPH,
Weduwe, wonende L. D. No. 103.

Dat Mevrouw de Weduwe *ELISA FRANZISKA RUDOLPH* alhier, voor mij Notaris de waarheid van bovenstaande verklaring, zoowel als de daaronder geplaatste onderteekening voor hare eigene erkend heeft, wordt bij dezen *sub fide notariali* geattesteerd.

Frankfort, in het jaar 1833.

JOH. GEORG GIAR,
Notaris der vrije stad *Frankfort.*

Aan den Heer C. GAUDELIUS-RAZEN, te *Frankfort a. M.*
Carlsruhe, den 10den April 1833.

Ik kan u bij dezen de genoegelijke verzekering geven, dat ik gisteren van den Heer *KATZ*, lid van den Kerkenraad, zich ten mijnen huize bevindende, vernomen heb, dat zijne huisvrouw, na het gebruik van drie flesschen *Nettare di Napoli*, welke hij van U had laten komen, van hare maag- en zenuwkwaal geheel hersteld is. Terwijl ik mij hierdoor van eenen aangenamen pligt kwijt, teeken ik mij, enz.

CAREL BENJAMIN GRUBE,
Hoofd-Depositaris voor het groothertogdom *Baden*.

ONFEILBAAR GENEESMIDDEL
TEGEN DE

VALLENDE ZIEKTE,

Dr. *JOH. HARTMANN*,
Voormaals Professor aan de hoogeschool te *Jena*.

Prijs, per dosis, in poeder bestaande: 1 Frederik d'or of *f* 9.50 kr. conventionsmunt. Brieven en Gelden worden verzocht franco te bezorgen.

De ziekte, welke, gedurende het geheele menschelijke leven, het meest onberekenbare gevolgen kan na zich slepen, is ongetwijfeld de *Epilepsie* of *vallende ziekte*, wier volkomene genezing de bekwaamste geneeskundigen van alle tijden en volken, sedert eeuwen, te vergeefs hebben zoeken te bevorderen.

Het meerderdeel der ongelukkigen, hetwelk óf gedurende vele jaren, óf eenen korten tijd lang, slagtoffer dezer hevige ziekte was, zag reikhalzend uit naar hulpmiddelen ter genezing, doch vruchteloos; terwijl nog velen hopeloos en met angstig gevoel de toekomst aanstaren.

Eene dertig- en meerjarige ervaring, gedurende welk tijdsverloop de uitvinder zoo gelukkig heeft mogen zijn, het hier opgegeven hulpmiddel aan een zeer groot getal kranken van beiderlei kunne, en van verschillenden ouderdom, met het gelukkigste gevolg, toe te dienen (zelfs aan de zulken, wien geen straal van hoop meer overschoot, en die, desniettegenstaande, blijkens de talrijke voorhanden zijnde schriftelijke erkentenis-bewijzen, waarvan één, ons slechts kort geleden ontvangen, hieronder wordt medegedeeld, volkomen hersteld zijn geworden), spoorde hem aan, om der lijdende menschheid ook verder ten nutte zijn, gezegd redmiddel met alle vertrouwen aan te bevelen, en, ter verdere uitbreiding van hetzelve, de verkrijgbaarheid daarvan openlijk aan te kondigen.

Hetzelve is, onvervalscht, alleen te bekomen in het
Hoofd- en Commissie entrepôt
Van GAUDELIUS, ZEHNER en Co.,
voorheen GAUDELIUS-RAZEN,
te *Frankfort aan den Mein*.

Kopij. De redactie der Hanauer Courant aan de zeer prijzenswaardige Hoofd-entrepôt-directie van het beroemde epileptische geneesmiddel van Dr. *HARTMANN*, en van verscheiden andere proefhoudend bevonden geneesmiddelen der heeren *GAUDELIUS, ZEHNER en Co.* te *Frankfort aan den Mein.*

Het verheugt mij bijzonder, U het aangenaamst berigt te kunnen mededeelen, dat de van U bekomen geneesmiddelen voor het smartelijk lijden van den in onze wereldstad aangestelden jongman *EICHHORN*, zeer voortreffelijk gewerkt hebben.

Gedachte *EICHHORN* mag als volkomen hersteld beschouwd worden, want, schier dagelijks onderscheiden malen door eene hevige *epilepsie* aangetast, heeft hij, gedurende twaalf weken (sedert Hemelvaartsdag) tot heden toe, bijna geen toeval meer gehad; terwijl hij hoop voedt, dat zulks het geval niet meer zijn zal.

Daar ik mij van dezen aangenamen pligt kwijt, verzoek ik u, op aandrang zijns vaders, het wedergeven van dezen waardigen jongeling aan de menschelijke zamenleving, door openbaarmaking van alle Duitsche dagbladen, ten algemeenen nutte, te willen bewerkstelligen.

Hanau, den 16den Augustus 1833.

KITTSTEINER,
Redacteur der Hanausche Courant.

In kennisse der waarheid

JOH. EICHHORN,
Vader van *AUG. EICHHORN*, door het voortreffelijk geneesmiddel der heeren *GAUDELIUS, ZEHNER en COMP.*, te *Frankfort*, van de vallende ziekte geheel hersteld.

In kennisse der waarheid der onderteekening van den Boekdrukker *KITTSTEINER*, en den meester Schoenmaker *JOH. EICHHORN*.

Hanau, den 16den Augustus 1833.

(L. S.) KLEIN,
Landgerigts-repositarius.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.